

Název stavby	Horácká multifunkční arena v Jihlavě – revitalizace parku Smetanovy sady	Polonopisné a výskopisné zaměření katastrální mapa, podklady správcu stávajících sítí
Místo stavby	ČR Jihlava	projektová dokumentace HMA, Chybík+Kristof Architects & Urn signers, 2020, 2021, Ing. arch. Ondřej Chybík, Ing. arch. Jiri R
Obsah	Studie	konzultace se zástupci investora a MMJ - OŽP (Ing. Katarína F. Ing. Martina Gregorová, Bc. Vladimír Másilko), UMA (Ing. arch. Stuchlík, Ing. arch. Tereza Kafkaová, Ing. Lucie Polačková, Ph.D. (Ing. Bc. Karel Trojan, Ph.D., ORM (Ing. Alena Kottová, Bc. Torval)),
Objednatel	Statutární město Jihlava Masarykovo náměstí 97/1, 586 01 Jihlava	zadávací podmínky HMA, zadávací podmínky Smetanovy sady
Zastoupená	Mgr. Petrem Ryškou, náměstkem primátorky Ing. Alenou Kottovou, vedoucí odboru rozvoje města MMJ IČO: 00286010, DIČ: CZ00286010 kontaktní osoba ORM: Bc. Tomáš KEJVAL	vlastní dendrologický průzkum 1999, 2020, 2021, historické podklady a foto, Muzeum Vysočiny Jihlava, p. o., akad. mal. Martin Kos (historik vedoucí společenskovedního oddělení Muzea Vysočiny Jihlava, historické fotografie a vyobrazení)
Zhotovitel	Ing. Václav Babka, Dunajská 29, 625 00 Brno IČO: 47943921, DIČ: CZ5805122301 +420603279466, v.babka@gmail.com Ing. arch. et Ing. Tomáš Babka +420603105193, tom.babka@gmail.com	Moravský zemský archiv v Brně - Státní okresní archiv Jihlava plány, Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči Neubert (garant území Město Jihlava) – odborná konzultace Ladislav Vilimek (archivář, badatel, historik) – odborná konzultace "Hřbitovy a veřejná zeleň v Jihlavě" https://www.idnes.cz/jihlava/zpravy/epidemie-cholery-na-vysocinacko-pohledu.A160406_2237339_jihlava-zpravy_evs konzultace dopravní řešení: Ing. Petr Soldan, Atelier DPK, s.r.o. www.atelier-dpk.cz místní šetření a mapování stávající dopravy a běžného provozu parku ochrana dřevin a budy na staveništi: Ing. Šarka Weberová, DaDiS, vlastní fotodokumentace 2020 – 2021 vlastní archiv námětů a ukázky předešlých realizací 1994 – 20 vlastní studie konceptů 10/2021 zavěry z projednání s občany 10/2021 a další podklady.
Datum	02. 2022	

Význam parku Smetanovy sady jako samostatného urbanistického prvku pro veřejný život města přetrvává od začátku 20. století, kdy se postupně v místě bývalého městského hřbitova otevřel veřejnosti. Svoji polohou ve městě, celistvostí a velikostí je v Jihlavě ojedinělý. Na rozdíl od větších přírodně krajinařských celku na východě města, které jsou svým charakterem spíše lesoparkem, nebo novodobých ploch zeleně vznikajících v moderní zastavbě, je evidentně městský. Parkem probíhají dnes spojnice mezi periferií a historickým jádrem města, v okolí stojí řada institucí a škol, které park využívají. Tato skutečnost byla formulována také v zadání, ze kterého studie vychází. Park svými funkcemi výrazně zvyšuje veřejný městský komfort, je místem určeným pro veřejný život ve městě. Park je významný také jako krajinný prvek a biocentrum. Svoji polohou je externí součástí pásu zeleně. Izmujícího historické centrum města ve stopě hradebního parkanu nebo podél bývalých z podstatné části zachovaných hradeb, především na jihu a východě města ve velkém hradebním údolí nad řekou Jihlávku (lesopark malý a velký Heulos). Koželužským polokem. Je součástí systému ostrůvku zeleně propojených alejemi stromu na západě centrálního města (parčík J. Masaryka, park G. Mahlera, plochami zeleně na ulici J. Masaryka před gymnáziem, plochami na Divadelní, na náměstí Svobody). V současnosti je park ze všech stran atakován především houstnoucí motorovou dopravou a provozem centrálního města, kdy různé úpravy v jeho okolí z něho „ukusuji“. Velkým předělem v jeho existenci se pravděpodobně stane výstavba HMA, kdy se změní jeho využívání a zvýší se na něj provozní a dopravní tlak okolí a park se stane společně s HMA součástí nově upraveného území naplněného novými funkcemi.

Úkolem studie je především reakce na soudobé okolnosti a budoucí propojení parku s provozem nové HMA, nalezení přiměřenosti tohoto vztahu a zachování parku jako svébytného celku, který nebude degradován na pouhý nástupní předprostor HMA, zachování autonomní funkčnosti parku při jeho využívání, zachování a pokud možno zlepšení podmínek pro život stromu a hodnotných rostlin žijících v parku.

Zároveň snaha přizpůsobit moderním řešením a tvaroslovím park soudobým nárokům na městská prostranství a vytvořit tak v jednotě s HMA pro občany ucelený městský prostor vysoké architektonické kvality, vhodný pro pořádání sportovních, kulturních a společenských akcí. Obohatit park o nové funkce a moderní prvky veřejného parku, při respektování jeho minulosti, jeho historie, jihlavskou svébytnost a tradici a rekonstrukci podpořit architektonicko-krajinařsky význam tohoto objektu do budoucnosti.

Vnější doprava

Přizpůsobení cestní sítě v parku soudobým požadavkům zpomalení odtoku vody a především záměru zvětšení bioaktivních ploch a zmenšení zpevněných pro vzduch a vodu nepropustných vyvolalo, kromě jiného, potřebu přesunout 3 m široký chodník s cyklostezkou mimo park a zabývat se ve studii příčným uspořádáním dopravy na ul. J. Masaryka a na přilehlých křižovatkách, a modelací dopravního řešení na jižní straně parku. Významné pro obnovu parku je také doplnění chybějícího obvodového chodníku podél parku (na ulici Tyršova je situace v současnosti nezměnitelná), úprava okolí Manažerské akademie, vytvoření předprostoru - druhotného shromaždiště na JZ nároží parku (narazové akce), zajištění dostatečného odstupu od korun stromů rostoucích po obvodě parku atd., kterého bylo úpravou dosaženo. Zároveň novým návrhem byla jako námět nalezena místa pro instalaci několika alegorických soch Jana Václava Prchala z roku 1775 nebo eventuálně dalších soch, produktů sochařského sympozia SUŠG Jihlava, místo pro reinstalaci busty B. Smetany atd. Vše vedeno také snahou o celkovou estetizaci významného náměstíčka a přelomu, bodu na hlavní příjezdové trase do Jihlavy, který úzce s parkem a HMA souvisí. Předložena studie byla v

hlasena jako přijatelná na odboru dopravy MMJ. Tato studie se může stát v budoucnu východiskem pro další odborné „dopravcké“ dopracování rekonstrukce křižovatky Jiraskova - Dvořákova x Vrchlického - J. Masaryka. Výsledkem návrhu je dále zjednodušení křižovatky, žádoucí zvětšení předprostoru před areálem pivovaru a zachování počtu parkovacích míst po stranách ul. J. Masaryka. Tvar a pozice vozovky státní silnice II. třídy s trolejbusy není v návrhu změněna.

Provoz a doprava v parku

Navrhovaný systém zpevněných ploch a komunikací vychází ze současného stavu pohybu návštěvníků parku a reaguje na budoucí změnu vyvolanou novým uvolněním HMA a jeho otevřením do parku. Prvotní záměr prolnutí zpevněných ploch HMA a zpevněných ploch v parku byl po dalším promyšlení nahrazen systémem paprscitých chodníků, kterými se minimalizuje vliv zpevněných ploch na stavající vegetaci. Bylo upřednostněno ponechání stromu ve volných plochách před zvětšováním zpevněných ploch v jejich okolí. Promenádní eliptický chodník vymezuje a definuje plochu pobytovou a rozšíří možnosti jeho využívání pro krátkodobou rekreaci. Nové je na jižním okraji parku navržen vnější obvodový chodník, který je významným městotvorným elementem a zároveň umožní v případě potřeby park směrem od centra k západním periferiím minout, obejít ulici. Rozšířená plocha na JV je zachována a bude využívána k příležitostným obchodně - společenským akcím, i když její účel byl v 90. letech asi jiný. Na křižovatce Jiraskova - J. Masaryka vzniká nově velká nástupní plocha, druhotně shromaždiště, které má pomoci absorbovat zastupu lidí při nárazových akcích. Menší nástupní plocha byla zachována na nároží J. Masaryka, Tyršova, vyjmutím několika příčných míst pro parkování. Komunikace v hlavních průchozích směrech, to je JZ-SV a především JV- SZ směrem k HMA jsou dimenzovány pro přejezd vozidel IZS. Na výkresu je zobrazen také optimální pohyb motorové dopravy podél parku.

Historie a umělecké objekty v parku

Jihlava, středověké horní město má poměrně podrobně popsanou historii a její studium, jako samotná vědní disciplína, je velmi zajímavé, vyžadovalo by ovšem podstatně delší čas na její podrobnější a komplexnější studování, vždyt Jihlava je zmiňována v historických pramenech již v první polovině 13. století za vlády Přemyslovců, roku 1270 vydal pro město Přemysl Otakar II. horní právo. Pro vývoj území, na kterém se park Smetanovy sady nachází má význam prakticky jen posledních asi 150 let, od roku 1871, kdy byl původní hřbitov (založený 1558, zcela funkční 1594, kostelík Sv. Ducha 1572) ze Špitalského předměstí (vojenský špitál) proti vůli Jihlavanů z hygienických důvodů přeložen na současné místo mimo město a na jeho místě byl postupně vybudován veřejný park. Hlavní vchod na hřbitov byl v rohu JZ a chodilo se k němu z brány Matky Boží. Na místě gymnázia stály v té době soukenické rámy. Hřbitov dostáchoval do poloviny 19. století. V roce 1751 se Jihlava stala posádkovým městem a armáda hrála v jeho modernizaci pak následně rozhodující úlohu. Fenomen okrašlování a nové urbanistické změny vedoucí mimo jiné k bourání hradeb, přeměně hřbitova na veřejný park ke konci 19. století je v Jihlavě zastoupen osobou velkého iniciátora změn z doby Bachova absolutismu plukovníka Jana Franze svobodného pana Kempen von Fichtenstamm. V roce 1755 byl Jihlavě odejmut statut pevnosti z roku 1653 (pro neúčelnost hradeb). Parkovou úpravu inicioval Kempen v roce 1826. V roce 1887 bylo rozhodnuto o likvidaci starého hřbitova. V roce 1891 byla přeměna hřbitova na park realizována vybouráním márnice, zdi a dalších hřbitovních objektů, kostelík skvostný svědek minulosti byl zachován. Kostelík dodnes stojí jako pozůstatek hřbitova uprostřed dnešního parku. Nejprve zpočátku byl zasvěcen sv.

kem duchu, v roce 1695 znovu opravován, v roce 1720 dostává vý portál a třípatrový štít s volutami a novou věž.

V roce 1800 věž vyhořela úderem blesku a byla obnoven až 18. vem parku byl pak kostelík upraven novobaročně (1893) podle J arch. Richarda Völkla. „Kamenné ostění s vrcholovým klenáken flakován toskánskými sloupy s římsovými hlavicemi nesoucí ořikládí s pyramidami. Nad portálem lunetové okno s profilovanou nou a klenákem ve vrcholu, kolem kordonová a parapetní římsa okny trojúhelníkové frontony. Prostředí profilovaná římsa nese c kou cibuli s osmibokou otevřenou lucernou završenou makovicí Kněžiště zaklenuto valeně se styčnými výsečemi a lunetovým z Lod' s valenou klenbou, hrany lunet jsou vytaženy do nízkých hř klenební kápě vybíhají do římsových patek, u vítězného oblouk štítovými konzolami“ (dle Zdeněk Jaroš, Jihlavské nemovitě par Další větší opravy byly na něm provedeny roku 1936 a poslední rieru kostelíku na konci 90. let 20. století.

Dalším historicky zajímavých objektem ve Smetanových sadech Jihlavě postavený památník na paměť na cholera zemřelým průvojákům (Prusko – Rakouská válka). Epidemie se v roce 1866 ší s postupující pruskou armádou. Historikové předpokládají, že cí se na západ Evropy dostala už předchozího roku z Egypta a během zmíněné války se rozšířila z pruské posádky v Lucemburku. V r 1901 byl postavený z iniciativy Dr. Karla Prusika. Autorem jeho byl profesor německého gymnázia Emmenrich Nedwed. Památ vyveden jako „hunský hrob“. Na několika vztyčených kamenech vodorovně kámen a na něm velký bronzový orel s rozepjatými k životní velikosti se železným křížem. Pomník byl odhalen v roce za účasti významných panů, velvyslanců, konzula atd. V roce 1 orel odstraněn a ze skladu byl na původní místo navrácen (25. 1 Na foto jsou zachyceni mladí členové Hitlerjugend při oslavě ně germánského svátku. Po roce 1945 byl zničen. Zřejmě z něho z parku hromada kamení a orel údajně slouží jako ozdoba někter v okolí Jihlavy. Poloha památníku byla v areálu parku asi severně lze usuzovat z dobových fotografií. V roce 1923 byly ve Smetan sadech umístěny alegorické sochy Jana Václava Prchala z roku Původně (6 soch) stály v lipové aleji zámečku Havlův Les u Pav postupně měnily majitele. Pět z nich bylo zapůjčeno Vinzenzem (významný německy měšťan) k výzdobě veřejných sadů a v roc prodány státu. V současnosti jsou dočasně umístěny v zahradě radnice. V parku jsou dnes instalovány některé výsledné práce ského sympózia (5 plastik) pořádaného v roce 2007 Střední um školou grafickou v Jihlavě. Při zamýšlené rekonstrukci parku bu plastiky přemístěny na nové místo. Před kostelem Sv. Ducha by 2006 instalovan objekt arménského kříže kamene chačkar jako arménsko – české společnosti URARTU městu Jihlava, symbol ství, svobody a přátelství. Je vytesan z arménského tufu.

Sousední objekty:

Gymnázium 1890

Sokolovna 1935 -1936

Zimní stadion 1955 (zastřešení 1967) atd.

Studie revitalizace parku si klade za cíl především nalezt optimální řešení a architektonickou formu ve vztahu nová HMA a stávající stolety městský park Smetanovy sady, kdy se svébytný ze dvou stran uzavřený urbanistický prvek stává předpolím nového areálu jako architektonicky rovnocenná součást velkého multifunkčního území intenzivně využívaného v budoucnu společensky a rekreačně. Zároveň si uchovává svoje charakteristické rysy a funkce na HMA nezávislé, popřípadě, za využití moderních forem poskytne možnosti a absorbuje soudobé trendy ve využívání venkovních veřejných městských prostranství. Cílem studie je také podpora a ochrana velmi cenných v parku žijících stromů, navázání adekvátní formou na stoletou tradici parku, jsou jí stanoveny hranice k uhajení celistvosti a ojedinělých charakteristik a vlastnosti parku, stanoveny podmínky pro eliminaci okolních vlivů, především narůstající dopravy a prostorovém ataku okolí. Pro tyto cíle je zvolena poměrně jednoduchá krajinařská forma úprav při které bude o výsledku rozhodovat cílevědomá řemeslná kvalita provedení, kromě výrazu také účelnost a praktičnost. Bude upřednostněn tradiční materiál kámen, dřevo, ocel popřípadě beton.

Pomocí oválného víceúčelového promenádního chodníku (asfaltový povrch) je uprostřed parku vytvořen volný vnitřní pobytový prostor, jehož hlavní a charakteristickou dominantou zůstává kostelík sv. Ducha (poslední úpravy z 19. století). K promenádnímu chodníku jsou svedeny všechny radiaální spojnice v trasách a silokřivkách hlavních přístupových směrů. Kostelík je orientován a osazen do velké převážně dlažďené plochy absorbující soudobě a budoucí funkce kostelíku, jako místa setkání a shromažďování. Stávající cyklostezka je v návrhu přemístěna mimo park do hlavní dopravní plochy na ul. J. Masaryka a mezi vzácnými stromy je nahrazena pískovou pěšinou. Park je nově z jižní strany lemován obvodovým „uličním“ dlažďeným chodníkem. Ten navazuje na stávající rozšířenou plochu s platany. V ose hlavního přístupu k jižnímu vchodu do HMA je navržena široká přístupová komunikace. Její povrch bude vyřešen kombinovanou dlažbou (střídání barev a formátu výrobku z kamene) a vybaven mobiliářem. Veškeré parkové komunikace budou dlažďené drobnou kamennou kostkou nebo budou pískové. Jsou trasovány především s ohledem na stromy a jejich kořeny. Jejich konstrukce bude propustná pro vodu a vzduch. Podélně jsou parkové chodníky položeny přirozeně na stávající terén v parku a příčně odvodněny do okolních trávníků. Volný pobytový prostor bude udržován intenzivně. Předpokládáme volný pohyb návštěvníků. Na jeho východní straně bude terén modelován do povlovných tvarů. Ve svazích jsou na terén do trávníku po vrstevnicích osazeny dřevěně stupně (venkovní učebny). K oválnému chodníku jsou po vnější straně osazeny plochy pro lavice a jiný mobiliář. Park bude oproti současnému stavu více přehledný, bude pocitově využita jeho velikost a tím také zdůrazněna na nejvyšším bodě stojící kostelík, ojedinělá charakteristická dominanta parku.

V parku jsou navrženy jemně terénní modelace především v ploše „pískotu“ asi bývalého altánku nebo odpočívadla (předpoklad, altán není zobrazen v podkladech), naproti v místě návrší s volně rozhozenými kameny a kolem kostelíku (viz vrstevnice PT a UT). Mají za cíl odklonit terén cca 2% od vlastní budovy (srážková voda), provázat terén do přijatelného tvaru a po odstranění zpevněných ploch směrem severním vytvořit plochy pro venkovní učebny, místa posezení školáků, zájmových skupin a další aktivity, které se v parku uplatňují. Ostatní modelace jsou omezeny pouze na dosažení požadovaného příčného sklonu chodníků a svedení vody do okolních trávníků. Podélně jsou chodníky položeny přirozeně na terén, oválný chodník do povlovných na sebe navazujících oblouků. Pobytová louka uprostřed parku je modelována do mírného talířovitého tvaru oproti sklonu svahu, který zpomalí odtok srážkové vody. Terénní modelace striktně respektují výšky kořenů stromů. V místě kořenů je tvar terénu přizpůsoben. Dimenze jednotlivých zpevněných ploch jsou přiměřené předpokládanému provozu. Středový promenádní chodník šíře 3 m, integrované pásy pro umístění lavic a mobiliáře 1.25 - 1,3 m, hlavní přístup k HMA 4 m, respektive 5,25 m, hlavní přístup do parku od gymnázia 3 m, nový obvodový chodník na ulici J. Masaryka 2.5 m apod. Pěšiny proměnlivé šíře 1 – 1.5 m. Příčně rozdělení šíře jižních pásů na J. Masaryka odpovídá předepsaným normám a TP nebo současnému tvaru hlavní dopravní plochy. Místa pro výsadbu nových vzrostlých stromů jsou vybírána mimo inženýrské sítě a koruny velkých stromů vždy minimálně 2 m od okraje zpevněné plochy.

Drobná architektura, mobiliář, svítidla

V parku budou podél komunikací instalovány parkové lavice, koše na odpad a svítidla VO. V plenéru budou nalezena místa pro umístění dřevěných platů a dvě sestavy dřevěných sedacích stupňů umožňující pořádání venkovní vyuky a drobných kulturních nebo zážitkových akcí, divadlo, hudební vystoupení a podobně. Rozmístění VO je schematicky načrtnuto na situaci architektonické řešení. Definitivní polohy svítidel budou předmětem dalších stupňů projektové přípravy. Lze počítat v budoucnu také se slavnostním nasvícením kostelíku apod.

Instalace soch

Namětově byla nalezena potenciální nova místa pro instalaci alegorických soch Jana Václava Prchala, busty Bedřicha Smetany nebo některých plastik ze sochařského sympózia. Umístování soch námi navržene v nových pozicích je opět uvažováno pouze jako námět, který vychází především z našeho estetického citění a do značné míry abstrahujících představ úpravy prostředí, do kterého by sochy byly nakonec uplatněny (určitě ne do rozpačitého, věkem postupně a jed noučelově se dotvářejícího prostoru současně neutěšené křižovatky) žádající rozhodné slovo lidí, kteří se umístováním soch zabývají a této disciplíně dobře rozumí. Tato disciplína - umístování soch - je poměrně filozoficky náročná a měli by ve věci rozhodovat kolegia znalců. Jejich vyznění je v současnosti jiné než za císaře Josefa II. Působení jako alegorické obrazy jsou dnes vnímány těži. Vypovídají dnes svoji podstatou spíše obecněji o bohaté historické kulturnosti kraje, o minulosti Jihlavy a jejího okolí. Ve studii je umístování soch a hledání nových pozic pojata namětově, především jako plnění zadání studie.

Ucelené území 1 2 ha, Z hornin převažuje jako skelet migmatit nebo granit a šterky. Nadmořska výška lokality 521.53 m n. m. (SV, u zimního stadionu) – 524.95 m n. m. (u kostelíku). Průměrná roční teplota 6 – 7 °C, průměrný srážkový úhrn 617 mm / rok. Na dané lokalitě rostou také některé letité dřeviny (100 a více let) nadprůměrné dendrologické a sadovnické hodnoty. Významné jsou především dřeviny rostoucí na jižním okraji parku, buky, duby, lípy, jasany a další. Stabilizované jsou již výsadby realizované před 20 lety. Místy byly v posledním desetiletí dosazovány další mladé stromy, což přispělo k druhové a věkové rozmanitosti porostů v parku a okolí. Stromy byly sázeny jako náhrady za jedince hynoucí nebo do volných míst s předstihem. Výsadby a dosadby jsou realizovány volně do volných míst, nárůstem stromů je vegetace v parku roztroušena více méně pravidelně. V ploše a hlavně po obvodě parku jsou podmínky pro růst a vývoj stromů místy již stisněné a jsou zde navrženy probírky vedoucí k rozvolnění skupin a uvolnění vybraných jedinců. Některe stromy jsou již více deformovány sousedy a některé chřádnou. Jsou zastoupeny především listnaté druhy stromu a postupně vznikají dvě skupiny jehličnanů (dle četnosti rody přibližně lípa, javor, jirovec, jasan, platan, smrk, dub, buk). Stromy byly v současné době ovlivňovány především nedostatkem vody, poškozovány mechanicky. Stromy jsou průběžně ošetřovány řezem suchých částí. V parku je několik skupin keřů (tis, dřín a jiné běžnější listnate druhy), u kopečku s kameny kultivary kompaktních smrku, tis, jalovce a tuje. u kostelíku kompaktní kultivar borovice. Plocha je udržována klasickým způsobem, především kosením trávníku. V některých skupinách keřů se hromadí komunální a fekální odpad. Park byl registrován v prosinci 1999 jako významný krajinný prvek. Podrobnější popis dřevin viz tabulky inventarizace.

Řešení zelené obecně

Svým rozsahem zahradnické a dendrologické úkony překročí rámeč obvykle péče jen mírně a přiměřeně. Stávající systém vegetace v parku se úpravami prakticky nezmění. Navrhované řešení zeleně spočiva především v účinné ochraně stávající vegetace v době výstavby HMA a při rekonstrukci cestní sítě, v probírkách, pěstebních zásazích vedoucích k zlepšení rustových podmínek ponechaných stromů. Probírky a kácení dřevin budou realizovany formou pročistných probírek v porostech stromů nebo v nezbytném rozsahu a v jinak odůvodněných případech. Zakládání nové zeleně je zaměřeno na obnovu trávníku po terénních úpravách, především ve volných plochách parku a podél nově navrhovaných parkových chodníků. Dosadby nových stromů budou provedeny především v kompaktnějším obvodovém vegetační pasu parku a v místech po vykácených stromech jako jejich náhrada. Předpokládáme celoplošnou obnovu trávníku. Pro výsadby dekorativní, výsadby záhonu květin apod. bylo ideově nalezeno místo, jejich rozsah bude ale záviset na reálných finančních a provozních možnostech investora. Veškeré zahradnické úpravy by měly být prováděny erudovanou zahradnickou firmou, aby byla dodržena nezbytná kvalita práce.

Ochrana stromů, kácení

Vybrané stromy budou chráněny účinně ve smyslu Zákona o ochraně přírody. Bude postupováno dle ČSN 83 9061, Podmínky ochrany stromů budou upřednostňovány před ostatními požadavky a hledisky. Také technické řešení konstrukcí v blízkosti stromů se vybraným stávajícím stromum v maximálně možné míře podřídí a úpravy ploch v okolí stávajících stromů budou přizpůsobeny ekologickým a růstovým potřebám vybraných stromů (ne pouze formálně). Pěstební zásahy do porostů a kácení budou probíhat velmi citlivě, aby jimi nedošlo například ke snížení rozmanitosti výsadeb, k nežádoucí změně růstových podmínek pro ponechané. Proti poškozování budou chráněny sousední stromy. Soupis dřevin k mycení je sepsán v tabulce (viz dendrologický průzkum.

nek, budou odstraněny také dřeviny neperspektivní a dřeviny v napadené hnilobou nebo postupně odumírající nad chodníky a jiných opodstatněných důvodů. Některé stromy jsou navrženy k nebo k přesadbě z důvodů kompozičních nebo stromy neodpov architektonickému řešení parku. Tam, kde to stáří a velikost strc umožňuje, je uvažováno s přesadbou mladých stromů a vybran Jde především o přesadbu výsadby z posledních let těsně po u míst provozně méně komplikovaných. V návrhu jsou myčeny ta ře keřové skupiny, jejichž odstraněním se zlepši hygienické poc Kácení bude probíhat souběžně s výsadbami stromu.

Výsadby rostlin a zakládání zeleně

Dosadba vzrostlých stromů bude realizována přiměřeně k hustc stromů rostoucích v parku a velikosti parku, aby nedošlo v budou nežádoucimu přehuštění parku. Bude upřednostněna kvalita vý stromu před její kvantitou. Vždy další následující dosadby strom být kompenzovány úbytkem hmoty dřevin v parku. Stromy s pře vaným kmenem budou sázeny převážně po obvodu, střední část bytovými trávníky zůstane více volna. K výsadbám stromů budou v parku již osvědčené druhy a jejich výběr bude probíhat ve spolup odborníky na OŽP MMJ. Kromě listnačů by mohly být vysazová jehličnany, které byvají v nadmořských výškách nad 500 m n. m. ti přirozených společenstev. Místa pro výsadbu nových vzrostlých jsou vybírána mimo inženýrské sítě a převážně mimo koruny ve stromu (kompozice textur a habitu) vždy minimálně 2 m od okra něné plochy. S dosadbami keřů nebo jejich skupin se ve studii č mi okrajově (vizuální přehlednost parku). K výsadbě keřů lze poč jen velké vzrostlé keře na cílove místo. Pro zahradnický detail s keři sázenými na cílove místo budou vybírána místa spíše až po po ukončení stavební činnosti. Výsadby květin budou realizová předem určene místo do záhonu odpovídající měřítkem prostor sah květinových výsadeb je pro jejich nákladnost závislý na mo, pravidelné údržby. Ve studii uvažujeme s dvojicí kombinovanýc na nejvyšším místě parku podél hlavní dominanty barokního ko květinových záhonech lze uvažovat také v pasech ul. J. Masary by nahradily živořící dřšťtály ve stávajících pasech pro zeleň, v před grafickou školou, v novém předpolí parku na JZ, nebo také promenádních chodníku. Rozsah květinových výsadeb je nutno dle možnosti místních zahradníku a dostatku financí na období zaci obnovy parku. Použití květnatých méně často kosených by nich porostů se v parku nepočítá. V celé ploše parku bude po u JTU založený trávník typové umožňující volný pohyb lidí po trá v místě nedotknutém stavbou lze uvažovat také o ponechání stáv travnatého porostu. V místech, kde trávník neroste, lze do budou uvažovat s výsadbou náhradního podrostu. O celoplošné nebo obnově trávníku bude rozhodnuto později.